

ACTUALITZACIÓ DEL PLA DE MESURES ANTIFRAU DE L'AJUNTAMENT DE VILA-SECA

Finançat per

Unió Europea
Fons Europeu
Next Generation

GOBIERNO
DE ESPAÑA

MINISTERIO
DE INDUSTRIA, COMERCIO
Y TURISMO

Plan de Recuperación,
Transformación
y Resiliencia

Next Generation
Catalunya

Generalitat
de Catalunya

Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència - Finançat per la Unió Europea – Next Generation EU

Índex

1. Preàmbul	2
2. Objectiu i àmbit d'aplicació	3
3. Definicions	3
4. Comitè antifrau	5
4.1 Funcions del Comitè	5
4.2 Règim de reunions	6
5. Avaluació de riscos	7
5.1 Avaluació de l'estàndard mínim	7
5.2 Avaluació de riscos	7
5.2.1 Fase d'identificació dels procediments susceptibles de risc	7
5.2.2 Fase de quantificació dels procediments susceptibles de risc	8
5.2.3. Establiment de controls addicionals per a mitigar el risc	10
5.2.4. Catàleg de riscos	11
6. Mesures per evitar el doble finançament	12
7. Mesures per a la lluita contra el frau	12
7.1 Mesures de prevenció	13
7.2 Mesures de detecció	14
7.3 Mesures de correcció i persecució	15
Annex I Resultat de l'avaluació de risc	18
Annex II Declaració d'absència de conflicte d'interessos	19
Annex III Declaració institucional sobre la lluita contra el frau	21
Annex IV Codi de conducta dels empleats públics	22
Annex V Banderes vermelles en la lluita contra el frau	27

1. Preàmbul

El Consell Europeu va aprovar el 21 de juny de 2020 la creació del programa NextGenerationEU, el major instrument d'estímul econòmic mai finançat per la Unió Europea, en resposta a la crisi sense precedents causada pel coronavirus.

El Mecanisme per a la Recuperació i la Resiliència (MRR), establert a través del Reglament (UE) 2021/241 del Parlament Europeu i del Consell, de 12 de febrer de 2021, constitueix el nucli del Fons de Recuperació, la seva finalitat és recolzar la inversió i les reformes en els Estats Membres per aconseguir una recuperació sostenible i resiliència, al mateix temps que es promouen les prioritats ecològiques i digitals de la UE.

El MRR té quatre objectius principals: promoure la cohesió econòmica, social i territorial de la UE; enfortir la resiliència i la capacitat d'ajust dels Estats Membres; mitigar les repercussions socials i econòmiques de la crisi de la COVID-19; i recolzar les transicions ecològica i digital. Tots ells van dirigits a restaurar el potencial de creixement de les economies de la UE, fomentar la creació d'ocupació després de la crisi i promoure el creixement sostenible.

Per aconseguir aquests objectius, cada Estat Membre ha de dissenyar un Pla Nacional de Recuperació i Resiliència que inclogui les reformes i els projectes d'inversió necessaris per aconseguir aquests objectius.

El Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència espanyol (d'ara endavant PRTR) té quatre eixos transversals que es vertebren en 10 polítiques palanca, dins de les quals es recullen trenta components, que permeten articular els programes coherents d'inversions i reformes del Pla:

- la transició ecològica
- la transformació digital
- la cohesió social i territorial
- la igualtat de gènere

Per fer efectives les iniciatives plantejades en el PRTR, les Administracions Públiques han d'adaptar els procediments de gestió i el model de control. Algunes mesures d'agilitat es van establir mitjançant el Reial decret llei 36/2020, de 30 de desembre, pel qual s'aproven mesures urgents per a la modernització de l'Administració Pública i per a l'execució del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència. A més, és necessària la configuració i el desenvolupament d'un Sistema de Gestió que faciliti la tramitació eficaç de les sol·licituds de desemborsament als Serveis de la Comissió Europea. Per a això s'ha aprovat l'Ordre HFP/1030/2021, de 29 de setembre, per la qual es configura el sistema de gestió del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència.

Entre les seves previsions destaca l'obligació que imposa i desenvolupa l'article 6 de què, amb la finalitat d'acomplir les obligacions que l'article 22 del Reglament (UE) 2021/241, de 12 de febrer, del Parlament Europeu i del Consell, pel qual s'estableix el Mecanisme de Recuperació i Resiliència imposa a Espanya en relació amb la protecció dels interessos financers de la Unió

com a beneficiari dels fons del MRR, **tota entitat, decidora o executora, que participi en l'execució de les mesures del PRTR haurà de disposar d'un «Pla de mesures antifrau»** que li permeti garantir i declarar que, en el seu respectiu àmbit d'actuació, els fons corresponents s'han utilitzat de conformitat amb les normes aplicables, en particular, pel que fa a la prevenció, detecció i correcció del frau, la corrupció i els conflictes d'interessos.

A aquests efectes, i com a entitat executora, aquesta Entitat Local aprova el Pla de Mesures Antifrau el contingut del qual figura a continuació.

2. Objectiu i àmbit d'aplicació

El present Pla Antifrau té com a objectiu establir els principis i les normes que seran d'aplicació i observança en matèria antifrau, anticorrupció i a fi d'evitar els conflictes d'interessos en relació amb els fons provinents del Mecanisme per a la Recuperació i la Resiliència (MRR).

Per a això, es promourà una cultura que exerceixi un efecte dissuasiu per a qualsevol tipus d'activitat fraudulenta, fent possible la seva prevenció i la detecció, i desenvolupant uns procediments que facilitin la recerca del frau i dels delictes relacionats amb aquest, que permetin garantir que tals casos s'aborden de forma adequada i al moment precís.

Aquest pla s'estructura entorn dels quatre elements clau del denominat cicle antifrau: prevenció, detecció, correcció i persecució i serà d'aplicació a tots els òrgans i a tot el personal que intervinguin en la gestió de fons provinents del MRR.

Àmbit d'aplicació: Ajuntament de Vila-seca

3. Definicions

Són d'aplicació al present Pla Antifrau les següents definicions contingudes en la Directiva (UE) 2017/1371, sobre la lluita contra el frau que afecta els interessos financers de la Unió (Directiva PIF), i en el Reglament (UE, Euratom) 2018/1046 del Parlament Europeu i del Consell, de 18 de juliol de 2018, sobre les normes financeres aplicables al pressupost general de la Unió (Reglament Financer de la UE):

FRAU

- a) en matèria de despeses no relacionades amb els contractes públics, qualsevol acció o l'omissió relativa a:
 - I. l'ús o la presentació de declaracions o documents falsos, inexactes o incomplets, que tinguin per efecte la malversació o la retenció infundada de fons o actius del pressupost de la Unió o de pressupostos administrats per la Unió, o en el seu nom,
 - II. l'incompliment d'una obligació expressa de comunicar una informació, que tinguin aquest efecte, o
 - III. l'ús indegut d'aquests fons o actius per a finalitats diferents dels quals van motivar la seva concessió inicial;

- b) en matèria de despeses relacionades amb els contractes públics, almenys quan es cometin amb ànim de lucre il·legítim per a l'autor o una altra persona, qualsevol acció o l'omissió relativa a:
 - I. l'ús o la presentació de declaracions o documents falsos, inexactes o incomplets, que tingui per efecte la malversació o la retenció infundada de fons o actius del pressupost de la Unió o de pressupostos administrats per la Unió, o en el seu nom,
 - II. l'incompliment d'una obligació expressa de comunicar una informació, que tingui aquest efecte, o
 - III. l'ús indegut d'aquests fons o actius per a finalitats diferents dels quals van motivar la seva concessió inicial i que perjudiqui els interessos financers de la Unió;
- c) en matèria d'ingressos diferents dels procedents dels recursos propis de l'IVA, qualsevol acció o l'omissió relativa a:
 - I. l'ús o la presentació de declaracions o documents falsos, inexactes o incomplets, que tingui per efecte la disminució il·legal dels recursos del pressupost de la Unió o dels pressupostos administrats per la Unió, o en el seu nom,
 - II. l'incompliment d'una obligació expressa de comunicar una informació, que tingui aquest efecte, o
 - III. l'ús indegut d'un benefici obtingut legalment, amb aquest efecte;
- d) en matèria d'ingressos procedents dels recursos propis de l'IVA, qualsevol acció o l'omissió comesa en una trama fraudulenta transfronterera en relació amb:
 - I. l'ús o la presentació de declaracions o documents relatius a l'IVA falsos, inexactes o incomplets, que tingui per efecte la disminució dels recursos del pressupost de la Unió,
 - II. l'incompliment d'una obligació expressa de comunicar una informació relativa a l'IVA, que tingui aquest efecte; o
 - III. la presentació de declaracions de l'IVA correctes amb la finalitat de dissimular de forma fraudulenta l'incompliment de pagament o la creació il·lícita d'un dret a la devolució de l'IVA.

CORRUPCIÓ ACTIVA: l'acció de tota persona que prometi, ofereixi o concedeixi, directament o a través d'un intermediari, un avantatge de qualsevol tipus a un funcionari, per a ell o per a un tercer, a fi que actuï, o s'abstingui d'actuar, d'acord amb el seu deure o en l'exercici de les seves funcions, de manera que perjudiqui o pugui perjudicar els interessos financers de la Unió.

CORRUPCIÓ PASSIVA: l'acció d'un funcionari que, directament o a través d'un intermediari, demani o rebi avantatges de qualsevol tipus, per a ell o per a tercers, o accepti la promesa d'un avantatge, a fi que actuï, o s'abstingui d'actuar, d'acord amb el seu deure o en l'exercici de les seves funcions, de manera que perjudiqui o pugui perjudicar els interessos financers de la Unió.

CONFLICTE D'INTERESSOS: existirà conflicte d'interessos quan l'exercici imparcial i objectiu de les funcions es vegi compromès per raons familiars, afectives, d'afinitat política o nacional, d'interès econòmic o per qualsevol altre motiu directe o indirecte d'interès personal.

Atenent la situació que motivaria el conflicte d'interessos, pot distingir-se entri:

- a) **Conflicte d'interessos aparent:** es produeix quan els interessos privats d'un empleat públic o beneficiari són susceptibles de comprometre l'exercici objectiu de les seves funcions o obligacions, però finalment no es troba un vincle identificable i individual amb aspectes concrets de la conducta, el comportament o les relacions de la persona (o una repercussió en aquests aspectes).
- b) **Conflicte d'interessos potencial:** sorgeix quan un empleat públic o el beneficiari té interessos privats de tal naturalesa, que podrien ser susceptibles d'ocasionar un conflicte d'interessos en el cas de què haguessin d'assumir en un futur determinades responsabilitats oficials.
- c) **Conflicte d'interessos real:** implica un conflicte entre el deure públic i els interessos privats d'un empleat públic o en el qual l'empleat públic té interessos personals que poden influir de manera indeguda en l'acompliment dels seus deures i responsabilitats oficials. En el cas d'un beneficiari implicaria un conflicte entre les obligacions contretes en sol·licitar l'ajuda dels fons i els seus interessos privats que poden influir de manera indeguda en l'acompliment de les citades obligacions.

Possibles actors implicats en el Conflicte d'interessos:

- a) Els empleats públics que realitzen tasques de gestió, control i pagament i altres agents en els quals s'han delegat alguna/s d'aquesta/s funció/és.
- b) Aquells beneficiaris privats, socis, contractistes i subcontractistes, les actuacions dels quals siguin finançades amb fons, que puguin actuar en favor dels seus propis interessos, però en contra dels interessos financers de la UE, en el marc d'un conflicte d'interessos.

4. Comitè antifrau

Per assegurar una correcta aplicació de les mesures antifrau en aquest Ajuntament, s'ha designat un Comitè Antifrau, integrat per personal propi amb especial capacitat pertanyent als següents serveis i/o dependències municipals:

- Secretaria General.
- Intervenció General.
- Tresoreria.
- Presidència
- Assessoria Jurídica.
- Departament de Contractació.

La designació d'aquestes persones s'ha realitzat mitjançant l'acord de la Junta de Govern Local de 9 de maig de 2022.

4.1 Funcions del Comitè

Al Comitè Antifrau se li assignen les següents funcions:

1. Avaluació periòdica del risc de frau, assegurant-se de què existeixi un control intern eficaç que permeti prevenir i detectar els possibles fraus.
2. Definir la Política Antifrau i el disseny de mesures necessàries que permetin prevenir, detectar, corregir i perseguir els intents de frau.
3. Conscienciar i formar a la resta de personal municipal.
4. Obrir un expedient informatiu davant qualsevol sospita de frau, sol·licitant quanta informació s'entengui pertinent a les unitats involucrades en aquesta, per a la seva oportuna anàlisi.
5. Resoldre els expedients informatius incoats, ordenant el seu possible arxiu, en el cas de què les sospites resultin infundades, o l'adopció de mesures correctores oportunes si arribés a la conclusió de què el frau realment s'ha produït.
6. Informar a l'Alcaldia-Presidència i Secretaria General de la Corporació de les conclusions aconseguides en els expedients incoats i, en el seu cas, de les mesures correctores aplicades.
7. Subministrar la informació necessària a les entitats o organismes encarregats de vetllar per la recuperació dels imports indegudament rebuts per part dels beneficiaris, o incoar les consegüents sancions en matèria administrativa i/o penal.
8. Portar un registre dels mostrejos realitzats, de les incidències detectades i dels expedients informatius incoats i resolts.
9. Elaborar una Memòria Anual comprensiva de les activitats realitzades pel Comitè Antifrau en l'àmbit de la seva competència.
10. Si es requereix, elaborar un informe en el cas de que s'identifiqui risc de conflicte d'interès en la utilització de l'eina de detecció MINERVA.
 - Ser la unitat o l'autoritat de contacte en matèria antifrau.
 - Si es requereix, elaborar un informe en el cas de que s'identifiqui risc de conflicte d'interès en la utilització de l'eina de detecció MINERVA.

4.2 Règim de reunions

Amb caràcter ordinari el Comitè Antifrau haurà de reunir-se, almenys, dues vegades a l'any per conèixer dels assumptes que li són propis.

A més d'aquestes reunions de caràcter ordinari, podrà reunir-se en qualsevol moment amb caràcter extraordinari, quan algun dels seus membres així ho sol·liciti a la persona encarregada de realitzar la Convocatòria, així com quan es detecti algun cas de frau o hi hagi canvis significatius als procediments o al personal.

La Convocatòria a aquesta serà realitzada per part de la persona representant de la Secretaria General.

La Convocatòria a aquesta haurà de ser realitzada amb una antelació de 48 hores i aquesta haurà d'anar acompanyada d'un Ordre del Dia dels assumptes a tractar.

De cadascuna d'aquestes reunions s'eleva l'acta oportuna que haurà de ser llegida i aprovada per tots els membres del Comitè en la reunió següent a la celebració d'aquesta.

5. Avaluació de riscos

L'avaluació del risc de frau de l'entitat és l'acció fonamental que les entitats executores de fons provinents del MRR han de realitzar per conèixer en quin punt es troben els seus procediments interns en matèria antifrau, i conèixer quins són els aspectes concrets a millorar per garantir una confiança òptima.

Aquesta actuació, que està orientada a la detecció de condicions que poden indicar l'existència d'incentius, pressions o possibilitats que les persones es vegin implicades en frau o altres irregularitats, es configura com una actuació obligatòria per a aquest òrgan a l'article 6.5.c) de l'Ordre HFP/1030/2021, de 29 de setembre.

Es realitzen dos procediments d'autoavaluació: el primer correspon a l'estàndard mínim que es fixa a l'Ordre HFP/1030/2021, de 29 de setembre, i el segon resulta de la utilització de l'eina d'avaluació de riscos proposada per el Sistema Nacional de Coordinació Antifrau, en el document Guía para la aplicación de medidas antifraude en la ejecución del Plan de Recuperación, Transformación y Resiliencia.

5.1 Avaluació de l'estàndard mínim

L'Ordre HFP/1030/2021, de 29 de setembre, proposa un qüestionari relatiu amb l'avaluació de l'estàndard mínim. El resultat d'aquest es pot consultar a l'Annex I del present document.

5.2 Avaluació de riscos

Segons disposa l'article 6.5.c de l'ordre de gestió del PRTR, dins de l'elaboració d'un pla de mesures antifrau cal que s'hi previngui *"...la realització, per l'entitat de què es tracti, d'una avaluació del risc, impacte i probabilitat del risc de frau en els processos clau de l'execució del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència i la seva revisió periòdica, biennal o anual segons el risc de frau i, en tot cas, quan s'hagi detectat algun cas de frau o hi hagi canvis significatius en els procediments o en el personal"*.

Com a norma general, es realitzaran autoavaluacions de manera anual, tot i que podrà ser biennal si el nivell dels riscos identificats és molt baix i durant l'any anterior no es va informar de casos de frau, corrupció, conflictes d'interès o doble finançament. L'avaluació també es realitzarà quan s'hagi detectat algun cas de frau o quan es produeixin canvis significatius en els procediments o en el personal. Es mantindrà una actualització dels mapes de manera anual, per tal de revisar si la probabilitat d'ocurrència dels riscos ha patit alguna variació o si es podria incloure algun nou risc a la integritat, i determinar si el nivell de risc s'ha reduït o ha augmentat.

El procés d'avaluació serà el següent:

5.2.1 Fase d'identificació dels procediments susceptibles de risc

El Comitè Antifrau de l'Ajuntament de Vila-seca, tenint en compte la naturalesa i les característiques de la seva pròpia organització, ha establert que els procediments que presenten un risc de frau en relació amb l'execució de fons provinents del PRTR són els relacionats amb la **contractació pública**, i per tant totes les àrees que intervenen d'alguna manera en aquests es veuran incloses en les mesures recollides en aquest pla.

5.2.2 Fase de quantificació dels procediments susceptibles de risc

Un cop identificats els procediments susceptibles de risc, es procedeix a la seva quantificació, en 5 fases diferents. Per a fer-ho, s'utilitzarà l'eina d'avaluació de riscos proposada per el Sistema Nacional de Coordinació Antifrau, en el document *Guía para la aplicación de medidas antifraude en la ejecución del Plan de Recuperación, Transformación y Resiliencia*. El full de càlcul proporcionat ofereix la opció no només d'avaluar els procediments relacionats amb la contractació, sinó que també inclou els corresponents a l'atorgament de subvencions, als convenis i als encàrrecs a mitjans propis.

A la matriu utilitzada hi consten les indicacions per a la seva correcta complementació, i a continuació s'apunten els conceptes clau.

Els passos fonamentals per a l'ús de l'eina són els següents:

1. L'estimació quantitativa del risc que es produeixi un tipus de frau, corrupció, conflicte d'interès o doble finançament determinat, basada en la valoració de la probabilitat i del impacte (risc brut).
2. La valoració de l'eficàcia dels controls que té actualment l'entitat en marxa per pal·liar el risc brut.
3. La valoració del risc net, després de tenir en compte l'efectivitat i l'efecte dels controls que hi pugui haver en marxa (és a dir, la situació tal com és al moment de l'avaluació).
4. La valoració de l'efecte sobre el risc net que poden tenir els controls atenuants que es planegi establir.
5. Valoració del risc objectiu, és a dir, del nivell de risc que es considera admissible després de la posada en marxa de controls efectius.

L'eina d'avaluació té un caràcter semafòric, classificant cada risc a acceptable (verd), significatiu (groc) o greu (vermell), i l'equip d'avaluació ha d'emplenar només les caselles en gris.

5.2.2.1 Determinació del Risc Brut. El risc brut és el nivell de risc sense tenir en compte l'efecte dels controls existents o previstos en el futur. La quantificació del risc consisteix bàsicament en una combinació de l'estimació de la «probabilitat» del risc (fins a quin punt és probable que passi) i de l'impacte del mateix (quines conseqüències pot tenir) des dels punts de vista financer i no financer. Per assegurar la coherència de lavaluació, en determinar la probabilitat del risc cal establir un horitzó temporal, que en aquest cas pot ser el període de programació de set anys.

- **Impacte del risc brut:** Es puntuarà d'1 a 4, tenint en compte els criteris següents:

	En la reputació	En els objectius
1	Impacte limitat	Una feina addicional que suposa el retard d'altres procediments
2	Impacte mitjà	Es retarda la consecució de l'objectiu operatiu

3	Impacte significatiu (degut a, per exemple, que el caràcter del frau és especialment greu o que hi ha diversos beneficiaris involucrats)	Es posa en perill la consecució de l'objectiu operatiu o es retarda la consecució de l'objectiu estratègic.
4	Investigació oficial de les parts interessades o percepció negativa als mitjans de comunicació.	Es posa en perill la consecució de l'objectiu estratègic.

- **Probabilitat del risc brut:** Es puntuarà d'1 a 4 la probabilitat de que el risc es materialitzi dins dels set anys del període de programació, d'acord amb els criteris següents:

1	Passarà en molts pocs casos
2	Pot passar alguna vegada
3	És probable que passi
4	Passarà amb freqüència

- **Puntuació total del risc brut:** És el resultat de la multiplicació de l'impacte del risc amb la probabilitat del risc. Els riscos queden classificats per la seva puntuació total:
 - De 1 a 3: acceptable
 - De 4 a 6: significatiu
 - De 8 a 16: greu

5.2.2.2. Controls atenuants actuals. S'avaluen seguint les preguntes estipulades a l'eina facilitada per la Comissió Europea:

- Hi ha constància de la implementació del control?
- En quina mesura es pot confiar en l'eficàcia d'aquest control?
- Es calcularà l'efecte de la combinació dels controls sobre l'impacte del risc, tenint en compte el grau de confiança en la seva eficàcia.
- Es calcularà també l'efecte de la combinació dels controls sobre la probabilitat del risc, tenint en compte el grau de confiança en la seva eficàcia.

5.2.2.3. Risc net. El risc net es refereix al nivell de risc després de tenir en compte l'efecte dels controls existents i la seva eficàcia (és a dir, la situació en el moment de realitzar l'avaluació).

- **Impacte del risc net:** Es puntuarà d'1 a 4, tenint en compte els criteris següents:

	En la reputació	En els objectius
1	Impacte limitat	Una feina addicional que suposa el retard d'altres

		procediments
2	Impacte mitjà	Es retarda la consecució de l'objectiu operatiu
3	Impacte significatiu (degut a, per exemple, que el caràcter del frau és especialment greu o que hi ha diversos beneficiaris involucrats)	Es posa en perill la consecució de l'objectiu operatiu o es retarda la consecució de l'objectiu estratègic.
4	Investigació oficial de les parts interessades o percepció negativa als mitjans de comunicació.	Es posa en perill la consecució de l'objectiu estratègic.

- **Probabilitat del risc net:** Es puntuarà d'1 a 4 la probabilitat de que el risc es materialitzi dins dels set anys del període de programació, d'acord amb els criteris següents:

1	Passarà en molts pocs casos
2	Pot passar alguna vegada
3	És probable que passi
4	Passarà amb freqüència

- **Puntuació total del risc net:** És el resultat de la multiplicació de l'impacte del risc amb la probabilitat del risc. Els riscos queden classificats per la seva puntuació total:
 - **De 1 a 3:** acceptable. Es considera nivell de risc insignificant o mínim (baix impacte i baixa probabilitat), tenint en compte els controls existents, i en el qual no es preveu cap tractament.
 - **De 4 a 6:** important. Es tenen en compte els costos i beneficis d'emprendre alguna mesura.
 - **De 8 a 16:** greu, intolerable independentment del benefici obtingut de l'activitat i en el qual el tractament de risc és essencial.

5.2.3. Establiment de controls addicionals per a mitigar el risc

La puntuació del risc net obtinguda – tant per a cada risc com per a cadascun dels indicadors de risc –, ha de servir com a referència a l'ajuntament per prevenir a cada risc identificat el possible frau o la comissió d'irregularitats i, en aquest cas, establir un pla d'acció per incrementar el nombre de controls o la intensitat. Per tant, caldrà incloure a les següents columnes controls addicionals (pla de acció), en funció de la puntuació total del risc net obtinguda en el pas anterior, de acord amb les regles següents:

- Si el risc net total és baix (acceptable), en principi, no caldrà incloure controls addicionals als ja existents, llevat que es consideri que és convenient. Això no obstant, seria recomanable adoptar mesures per

millorar o redissenyar els controls existents en el cas dels indicadors de risc concrets que poguessin presentar un risc elevat.

- Si el risc net total és mitjà (significatiu), s'han d'incloure els controls i les mesures addicionals que es preveu aplicar amb indicació de la unitat/persona responsable i del termini per a la posada en pràctica. Es considera adequat un període a mig o curt termini, en funció de la naturalesa de les mesures, havent de tractar-se, en tot cas, d'un termini inferior a un any.
- Si és risc net total és alt (greu), cal incloure els controls i mesures addicionals que s'aplicaran amb indicació de la unitat/persona responsable i del termini per la posada en pràctica. En cas de risc net alt s'haurà d'actuar de manera immediata, de manera que el termini límit per a l'aplicació dels controls i mesures previstos ha de ser el més reduït possible.

Si bé és la puntuació del risc total net de cada risc (la mitjana dels indicadors de aquest risc) la que determina, principalment, les actuacions a realitzar, la matriu ofereix la puntuació de cada indicador de risc per orientar l'entitat sobre les necessitats de control o cap a on dirigir el pla d'acció. Per tant, cal tenir en compte que els controls i mesures de millora proposats han de dirigir-se a pal·liar els riscos en aquells indicadors de risc concrets en què no existeixen controls o els controls existents no resulten eficaços.

El resultat final de l'avaluació realitzada serà el **risc objectiu**, que és el nivell de risc tenint en compte l'efecte dels nous controls previstos (risc residual), la finalitat de l'avaluació és obtenir un risc objectiu baix ja que en la fase anterior s'han d'haver definit els controls i les mesures addicionals que s'adoptaran per reduir aquest risc a un nivell baix que es consideri tolerable per l'entitat.

Per tant, la puntuació total del risc objectiu resultant haurà de ser acceptable, ja que això implicarà que s'han proposat les mesures i controls mitgadors adequats, i que l'autoavaluació s'ha dut a terme de manera correcta.

Com s'ha indicat, atès que la finalitat és assolir un nivell de risc objectiu acceptable, en el cas que l'exercici d'avaluació no porti a aquest resultat s'hauran d'incrementar els controls mitgadors que permetin reduir l'exposició al risc, incloent-hi més controls a la fase anterior, sempre enfocats als indicadors concrets on s'han identificat els riscos.

D'altra banda, l'eina calcula automàticament un coeficient que indica el risc total net i el risc total objectiu per a cada mètode de gestió. Aquests coeficients únicament pretenen donar una imatge resumida de la situació que presenta l'entitat davant del risc.

5.2.4. Catàleg de riscos

Els riscos relacionats amb la contractació pública que s'avaluaran mitjançant l'elaboració del mapa de riscos són els següents:

Codi	Denominació del risc
C.R1	Limitació de la concurrència
C.R2	Pràctiques col·lusòries en les ofertes
C.R3	Conflicte d'interès
C.R4	Manipulació en la valoració tècnica o econòmica de les ofertes presentades
C.R5	Fraccionament fraudulent del contracte
C.R6	Incompliments en la formalització del contracte
C.R7	Incompliments o deficiències en l'execució del contracte
C.R8	Falsedat documental
C.R9	Doble finançament
C.R10	Incompliment de les obligacions d'informació, comunicació i publicitat
C.R11	Pèrdua de pista d'auditoria

6. Mesures per evitar el doble finançament

De conformitat amb l'article 9 del Reglament del MRR, es produeix doble finançament quan les reformes i projectes d'inversió estiguin finançats pel Mecanisme i simultàniament per un altre instrument de la Unió, comprenent tots els programes ja siguin de gestió compartida o directa, sempre que cobreixin la mateixa despesa o cost. Tot i això, el PRTR amplia el concepte de doble finançament a la concurrència de fons procedents de subvencions nacionals amb el finançament del Mecanisme.

L'Ajuntament de Vila-seca aplicarà procediments en els casos que així es requereixi que permetin assegurar a tot moment el ple respecte a la normativa relativa als Ajuts d'Estat, així com garantir-ne la absència de doble finançament. En aquest sentit, es realitzarà el següent:

- S'observarà i aplicarà la normativa corresponent en cada cas.
- Es complimentaran les autodeclaracions pertinents en el marc de cada convocatòria finançada amb fons Next Generation
- S'utilitzaran eines de prevenció i detecció de doble finançament, com ara la Base Nacional de Datos de Subvenciones (BNDS)
- D'acord amb l'article 22 del Reglament (UE) 2021/241, les sol·licituds de pagament que es realitzin a la Comissió Europea han de portar adjunta «una declaració de gestió en què s'indiqui que [...] els fons es han gestionat de conformitat amb totes les normes aplicables, en particular les normes relatives a la prevenció de conflictes d'interessos, del frau, de la corrupció i del doble finançament procedent del Mecanisme i d'altres programes de la Unió Europea, de conformitat amb el principi de bona gestió financera». S'aportarà la declaració de gestió en relació amb la prevenció del frau. La periodicitat s'adequarà al calendari previst.

7. Mesures per a la lluita contra el frau

L'Ajuntament de Vila-seca, una vegada realitzada l'autoavaluació del risc de frau, articula una sèrie de mesures i procediments estructurats entorn dels quatre elements clau del cicle de lluita contra el frau: prevenció, detecció, correcció i persecució.

7.1 Mesures de prevenció

a) Declaració política

Es considera necessari manifestar i difondre al màxim la postura antifrau de l'entitat, per a això, l'Ajuntament de Vila-seca subscriu una declaració institucional antifrau basada en els valors d'integritat, objectivitat, rendició de comptes i honradesa.

El contingut de la declaració institucional s'inclou en l'Annex III.

Aquesta declaració institucional es publicarà a la pàgina web de l'Ajuntament per al seu general coneixement.

b) Codi de conducta.

L'Ajuntament de Vila-seca subscriu un codi de conducta i principis ètics que hauran de complir tots els empleats públics. Aquest codi estableix el comportament esperat davant possibles circumstàncies que poguessin donar lloc a frau i els seus principis es basen en els següents compromisos de conducta:

- Compliment rigorós de la legislació aplicable.
- Ús adequat dels recursos Públics
- Integritat, professionalitat i honradesa en la gestió.
- Transparència i bon ús de la informació.
- Tracte imparcial i no discriminatori a beneficiaris
- Salvaguarda de la reputació de l'Ajuntament en la gestió de Fons.

El codi de conducta dels empleats públics s'inclou en l'Annex IV.

Aquest codi ètic es publicarà a la pàgina web de l'Ajuntament per al seu general coneixement.

c) Declaració d'absència de conflicte d'interessos.

S'estableix l'obligació d'emplenar una declaració d'absència de conflicte d'interessos (DACI) per a tots els intervinents en els procediments de contractació i de concessió de subvencions finançats amb càrrec al MRR.

En cas d'òrgans col·legiats, aquesta declaració pot realitzar-se a l'inici de la corresponent reunió per tots els intervinents en aquesta i reflectint-se en l'Acta.

Igualment, s'estableix l'obligatorietat d'emplenament de la DACI com a requisit a aportar per el/els beneficiaris que, dins dels requisits de concessió de l'ajuda, hagin de dur a terme activitats que presentin un conflicte d'interessos potencial.

En emplenar la DACI s'haurà d'observar l'estricta aplicació de l'article 53 del Reial decret Legislatiu 5/2015, de 30 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de l'Estatut Bàsic de l'Empleat públic relatiu als principis ètics, l'article 23 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de Règim

Jurídic del Sector Públic, relatiu a l'abstenció i la Llei 19/2013, de 9 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern.

El model de DACI s'inclou en l'Annex II.

7.2 Mesures de detecció

a) Verificació de la DACI amb informació provinent d'altres fonts

La declaració d'absència de conflicte d'interessos ha de ser verificada. Els mecanismes de verificació hauran de centrar-se en la informació continguda en el DACI, que haurà d'examinar-se d'acord amb els procediments establerts a l'Ordre HFP/55/2023, de 24 de gener, relativa a l'anàlisi sistemàtic del risc de conflicte d'interès en tots els procediments que executen el Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència. Aquesta ordre estableix:

- El contingut que han de tenir les Declaracions d'Absència de Conflictes d'Interès, implicant alguns petits canvis respecte el model de DACI establert en l'anterior ordre HFP/1030/2021.
- El procediment que cal seguir per a la verificació de les declaracions d'absència de conflictes d'interès, utilitzant l'aplicatiu MINERVA.

Les persones que estan obligades a signar les DACIS són l'òrgan de contractació unipersonal i membres de l'òrgan de contractació col·legiat, així com membres de l'òrgan col·legiat d'assistència a l'òrgan de contractació que participin en els procediments de contractació a les fases de valoració d'ofertes, proposta d'adjudicació i adjudicació del contracte. Les DACIS s'hauran de signar electrònicament just després de conèixer qui seran aquestes persones.

S'utilitzarà l'eina informàtica MINERVA per analitzar les possibles relacions familiars o vinculacions societàries, directes o indirectes en les que hi pugui haver un interès personal o econòmic susceptible de provocar un conflicte d'interès entre les persones abans mencionades i els participants en cada procediment.

El responsable de l'operació identificat al CoFFEE serà qui farà la consulta i qui rebrà prèviament el codi de referència generat també pel CoFFEE. El codi permetrà l'enllaç automàtic entre MINERVA i CoFFEE.

S'introduirà al MINERVA el DNI de les persones esmentades en el primer punt i el DNI, nom, cognoms i raó social de les empreses participants.

Possibles resultats:

- "No s'han detectat banderes vermelles". El procediment continua.
- "S'ha detectat una/diverses banderes vermelles". Es comunicarà a la persona afectada i al superior jeràrquic per tal de que s'abstingui del procediment en un termini de 2 dies hàbils. Si la persona considera que no hi ha conflicte, pot signar una nova DACI explicant la situació. En cas de que no s'abstingui, es sol·licitarà a MINERVA informació addicional dels riscos i el responsable prendrà una decisió al respecte, podent demanar un informe

al comitè antifrau i aquest a Intervenció General de l'Estat (es disposa de 2 dies hàbils). Amb els informes sobre la taula, el responsable podrà o bé acceptar la seva participació o ordenar l'abstenció, substituint a la persona. S'haurà de reiniciar el procediment amb la persona substituïda. Caldrà penjar tota la documentació generada al CoFFEE.

- "S'ha detectat una/diverses banderes negres": No hi ha informació d'un o diversos participants per fer la comprovació. Es pot continuar amb el procediment i, simultàniament, el mateix òrgan de contractació requerirà la informació a les empreses d'acord amb el que s'estableixi als plecs (caldrà incloure-hi aquest supòsit). S'introduiran les dades recollides al MINERVA i es farà el creuament corresponent.

b) Banderes vermelles.

És necessari assegurar que els procediments de control focalitzin l'atenció sobre els punts principals de risc de frau i en les seves possibles fites o marcadors. La simple existència d'aquest control serveix com a element dissuasiu a la perpetració de frauds.

En aquesta línia de cerca d'indicis de frau, la Comissió Europea ha elaborat un catàleg de signes o marcadors de risc, denominats "banderes vermelles". Aquest catàleg serà utilitzat a l'Ajuntament, recollint-se en l'Annex V les més utilitzades. Es tracta d'indicadors d'avís de què pogués estar succeint una activitat fraudulenta.

c) Bústia de denúncies

S'habilita un procediment per a la denúncia d'irregularitats a través de la pàgina web de l'Ajuntament. S'ha inclòs l'enllaç al Servei Nacional de Coordinación Antifraude (SNCA), òrgan encarregat de coordinar les accions encaminades a protegir els interessos financers de la Unió Europea contra el frau en col·laboració amb l'Oficina Europea de Lluita contra el Fraude (OLAF).

A través d'aquest canal de denúncia obert, qualsevol persona podrà notificar les sospites de frau i les presumptes irregularitats que, a aquest respecte, pugui haver detectat, i se li informarà de què:

1. La denúncia serà tinguda en compte i els seran comunicats els resultats de les gestions realitzades.
2. Es respectarà la confidencialitat i la protecció de dades personals.
3. No sofriran represàlia alguna, ni seran sancionats en el cas de què es tracti de funcionaris públics.

7.3 Mesures de correcció i persecució

a) Procediment per abordar conflictes d'interessos

En cas de sospites fundades de l'existència d'un conflicte d'interessos, es comunicaran al superior jeràrquic de l'implicat que procedirà a dur a terme els controls i les recerques necessaris.

Si els controls no corroboren la informació, es procedirà a tancar el cas. Si els resultats dels controls confirmen la informació inicial, i el conflicte d'interessos és de tipus administratiu, el superior jeràrquic podrà:

- adoptar les sancions disciplinàries i les mesures administratives que procedeixin contra el funcionari implicat; en particular s'apliqués de manera estricta l'article 24 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de Règim Jurídic del Sector Públic, relatiu a la recusació;
- cancel·lar el contracte/acte afectat pel conflicte d'interessos i repetir la part del procediment en qüestió;
- fer públic el succeït per garantir la transparència de les decisions i, com a element dissuasiu, per impedir que tornin a produir-se situacions similars, d'acord amb la Llei 19/2013, de 9 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern.

En cas que el conflicte d'interessos sigui de naturalesa penal, el superior jeràrquic haurà de, a més d'adoptar les mesures anteriors, comunicar els fets al Ministeri fiscal a fi que aquest adopti les mesures pertinents.

b) Correcció

Davant qualsevol sospita de frau correspondrà actuar al Comitè Antifrau a fi de recaptar tota la informació necessària que permeti determinar si efectivament aquesta s'ha produït. L'aparició de varis dels indicadors denominats "banderes vermelles" serà un dels principals criteris per determinar l'existència de frau.

La detecció de possible frau, o la seva sospita fundada, comportarà la immediata suspensió del procediment, la notificació de tal circumstància en el més breu termini possible a les autoritats interessades i als organismes implicats en la realització de les actuacions i la revisió de tots aquells projectes que hagin pogut estar exposats al mateix.

En el cas de què es detectin irregularitats sistèmiques, s'adoptaran les següents mesures:

- Revisar la totalitat dels expedients inclosos en aquesta operació i/o de naturalesa econòmica anàloga.
- Retirar el finançament comunitari de tots aquells expedients en els quals s'identifiqui la incidència detectada.
- Comunicar a les unitats executores les mesures necessàries a adoptar per esmenar la feblesa detectada, de manera que les incidències oposades no tornin a repetir-se.
- Revisar els sistemes de control intern per establir els mecanismes oportuns que detectin les referides incidències en les fases inicials de verificació.

c) Persecució

Com més aviat millor, el Comitè Antifrau procedirà a:

- Comunicar els fets produïts i les mesures adoptades a l'entitat decidora (o a l'entitat executora que li hagi encomanat l'execució de les actuacions, en aquest cas serà aquesta la que els hi comunicarà a l'entitat decidora), qui comunicarà l'assumpte a l'Autoritat Responsable, la qual podrà sol·licitar la informació addicional que consideri oportuna de cara el seu seguiment i la comunicació a l'Autoritat de Control.
- Denunciar, si fos el cas, els fets punibles a les Autoritats Públiques competents (Servei Nacional de Coordinació Antifraude -SNCA-) i per a la seva valoració i eventual comunicació a l'Oficina Europea de Lluita contra el Fraude.
- Iniciar una informació reservada per depurar responsabilitats o incoar un expedient disciplinari.
- Denunciar els fets davant la fiscalia i els tribunals competents, en els casos oportuns.

Annex I Resultat de l'avaluació de risc

Aquesta autoavaluació es configura en l'article 6 de l'Ordre HFP/1030/2021, de 29 de setembre, per la qual es configura el sistema de gestió del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència com una actuació obligatòria per a l'òrgan gestor obligatòria per a l'òrgan gestor.

Pregunta	Grau d'assoliment			
	4	3	2	1
1. Es disposa d'un «Pla de mesures antifrau» que permeti a l'entitat executora o a l'entitat decidora garantir i declarar que, en el seu àmbit d'actuació respectiu, els fons corresponents s'han utilitzat de conformitat amb les normes aplicables, en particular, pel que fa a la prevenció, la detecció i la correcció del frau, la corrupció i els conflictes d'interessos?				
2. Es constata l'existència del Pla de mesures antifrau corresponent en tots els nivells d'execució?				
Prevenció				
3. Disposa d'una declaració, al nivell més alt, on es compromet a lluitar contra el frau?				
4. Es realitza una autoavaluació que identifiqui els riscos específics, el seu impacte i la probabilitat que passin i es revisa periòdicament?				
5. Un codi ètic es difon i s'informa sobre la política d'obsequis?				
6. S'imparteix formació que promogui l'Ètica Pública i faciliti la detecció del frau?				
7. S'ha fet un procediment per tractar els conflictes d'interessos?				
8. S'emplena una declaració d'absència de conflicte d'interessos per a tots els intervinents?				
Detecció				
9. S'han definit indicadors de frau o senyals d'alerta (banderes vermelles) i han estat comunicats al personal en posició de detectar-los?				
10. Es fan servir eines de prospecció de dades o de puntuació de riscos?				
11. Hi ha algun mitjà perquè qualsevol interessat pugui presentar denúncies?				
12. Hi ha alguna unitat encarregada d'examinar les denúncies i proposar mesures?				
Correcció				
13. S'avalua la incidència del frau i es qualifica com a sistèmic o puntual?				
14. Es retiren els projectes o la part dels mateixos afectats pel frau i finançats o a finançar pel MRR?				
Persecució				
15. Es comuniquen els fets produïts i les mesures adoptades a l'entitat executora, a l'entitat decidora o a l'Autoritat Responsable, segons escaigui?				
16. Es denuncien, en els casos oportuns, els fets punibles a les autoritats públiques nacionals o de la Unió Europea o davant de la fiscalia i els tribunals competents?				
Subtotal punts.				
Punts totals.				
Punts màxims.	64			
Punts relatius (punts totals/punts màxims).				

Annex II Declaració d'absència de conflicte d'interessos

Expedient:

Contracte:

A fi de garantir la imparcialitat en el procediment de contractació/ subvenció a dalt referenciat, el/s a sota signant/s, com a participant/s en el procés de preparació i tramitació de l'expedient, declara/declaren:

Primer. Estar informat/s del següent:

1. Que l'article 61.3 «Conflicte d'interessos», del Reglament (UE, Euratom) 2018/1046 del Parlament Europeu i del Consell, del 18 de juliol (Reglament financer de la UE) estableix que «existirà conflicte d'interessos quan l'exercici imparcial i objectiu de les funcions es vegi compromès per raons familiars, afectives, d'afinitat política o nacional, d'interès econòmic o per qualsevol motiu directe o indirecte d'interès personal.»
2. Que l'article 64 «Lluita contra la corrupció i prevenció dels conflictes d'interessos» de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de Contractes del Sector Públic, per la qual es transposen a l'ordenament jurídic espanyol les Directives del Parlament Europeu i del Consell 2014/23/UE i 2014/24/UE, de 26 de febrer de 2014, defineix el conflicte d'interès com a «qualsevol situació en què el personal al servei de l'òrgan de contractació, que a més participi en el desenvolupament del procediment de licitació o pugui influir en el resultat del mateix, tingui directament o indirectament un interès financer, econòmic o personal que pogués semblar que compromet la seva imparcialitat i independència en el context del procediment de licitació».
3. Que l'apartat 3 de la Disposició Addicional centena dotzena de la Llei 31/2022, de 23 de desembre, de Pressupostos Generals de l'Estat per al 2023, estableix que «L'anàlisi sistemàtica i automatitzada del risc de conflicte d'interès és aplicable als empleats públics i resta de personal al servei d'entitats decisores, executores i instrumentals que hi participin, de manera individual o mitjançant la seva pertinença a òrgans col·legiats, en els procediments descrits d'adjudicació de contractes o de concessió de subvencions».
4. Que l'apartat 4 de l'esmentada disposició addicional cent dècima segona estableix que:
 - «A través de l'eina informàtica s'analitzaran les possibles relacions familiars o vinculacions societàries, directes o indirectes, en què es pugui donar un interès personal o econòmic susceptible de provocar un conflicte d'interès, entre les persones a què fa referència apartat anterior i els participants en cada procediment».
 - «Per a la identificació de les relacions o vinculacions l'eina contindrà, entre altres, les dades de titularitat real de les persones jurídiques a què fa referència l'article 22.2.d).iii)

del Reglament (UE) 241/2021, de 12 febrer, incloses a les bases de dades de l'Agència Estatal d'Administració Tributària i els obtinguts a través dels convenis subscrits amb els Col·legis de Notaris i Registradors».

Segon. Que, en el moment de la signatura d'aquesta declaració i a la llum de la informació obrant en el seu poder, no es troba/n incurs/s en cap situació que es pugui qualificar de conflicte d'interès, en els termes previstos a l'apartat quatre de la disposició addicional cent dècima segona, que pugui afectar el procediment de licitació/concessió de subvencions.

Tercer. Que es compromet/en posar en coneixement de l'òrgan de contractació/comissió d'avaluació, sense dilació, qualsevol situació de conflicte d'interessos o causa d'abstenció que doni o pugués donar lloc a aquest escenari.

Quart. Conec que, en cas de que aquesta declaració d'absència de conflicte d'interessos que es demostrï que sigui falsa, comportarà les conseqüències disciplinàries/administratives/judicials que estableixi la normativa aplicable.

(Data i signatura, nom complet i DNI)

Annex III Declaració institucional sobre la lluita contra el frau

Un dels principals objectius de l'Ajuntament de Vila-seca és reforçar, dins de l'àmbit de les seves competències, la política antifraude en el desenvolupament de les seves funcions. Per això, l'Ajuntament, a través d'aquesta declaració institucional, vol manifestar el seu compromís amb els estàndards més alts en el compliment de les normes jurídiques, ètiques i morals i la seva adhesió als més estrictes principis d'integritat, objectivitat i honestedat, de manera que la seva activitat sigui percebuda per tots els agents que es relacionen amb ella com a oposada al frau i la corrupció en qualsevol de les seves formes.

El personal de l'Ajuntament, en el seu caràcter d'empleats públics, assumeix i comparteix aquest compromís tenint entre altres deures els de "vetllar pels interessos generals, amb subjecció i observança de la Constitució i de la resta de l'ordenament jurídic, i actuar conformement als següents principis: objectivitat, integritat, neutralitat, responsabilitat, imparcialitat, confidencialitat, dedicació al servei públic, transparència, exemplaritat, austeritat, accessibilitat, eficàcia, honradesa, promoció de l'entorn cultural i mediambiental, i respecte a la igualtat entre dones i homes" (article 52 de la Llei 7/2017, de 12 d'Abril, de l'Estatut Bàsic de l'Empleat públic).

L'Ajuntament persegueix amb aquesta política consolidar dins de l'organització una cultura que desaleni tota activitat fraudulenta i que faciliti la seva prevenció i la detecció, promovent el desenvolupament de procediments efectius per a la gestió d'aquests supòsits.

L'Ajuntament engegarà mesures eficaces i proporcionades de lluita contra el frau, basades en l'experiència anterior i en l'avaluació del risc de frau.

Així mateix, procedirà a denunciar aquelles irregularitats o les sospites de frau que poguessin detectar-se, a través dels canals interns de notificació i sempre en col·laboració amb el Servei Nacional de Coordinació Antifrau. Tots els informes es tractaran en la més estricta confidencialitat i d'acord amb les normes que regulen aquesta matèria.

En definitiva, l'Ajuntament de Vila-seca ha adoptat una política de tolerància zero amb el frau, establint un sistema de control intern dissenyat per prevenir i detectar, en la mesura del possible, qualsevol actuació fraudulenta i, en el seu cas, esmenar les seves conseqüències, adoptant per a això els principis d'integritat, imparcialitat i honestedat en l'exercici de les seves funcions.

Annex IV Codi de conducta dels empleats públics

L'Ajuntament de Vila-seca manifesta públicament en una Declaració Institucional la política de tolerància zero enfront del frau i la corrupció.

L'Ajuntament compta amb procediments per a l'engegada de mesures eficaces i proporcionades contra el frau, tenint en compte els riscos detectats.

Aquests procediments inclouen, dins de les mesures destinades a prevenir el frau, la divulgació d'un Codi Ètic de Conducta del personal de l'Ajuntament. El present Codi constitueix una eina fonamental per transmetre els valors i les pautes de conducta en matèria de frau, recollint els principis que han de servir de guia i regir l'activitat del personal empleat públic.

PRINCIPIS ÈTICS FONAMENTALS

L'activitat diària del personal municipal ha de reflectir el compliment dels principis ètics recollits en els articles 52 a 54 del Reial decret Legislatiu 5/2015, de 30 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de l'Estatut Bàsic de l'Empleat públic, que estableixen el següent:

CAPÍTOL VI

Deures dels empleats públics. Codi de Conducta

Article 52. Deures dels empleats públics. Codi de Conducta.

Els empleats públics hauran d'exercir amb diligència les tasques que tinguin assignades i vetllar pels interessos generals amb subjecció i observança de la Constitució i de la resta de l'ordenament jurídic, i hauran d'actuar conformement als següents principis: objectivitat, integritat, neutralitat, responsabilitat, imparcialitat, confidencialitat, dedicació al servei públic, transparència, exemplaritat, austeritat, accessibilitat, eficàcia, honradesa, promoció de l'entorn cultural i mediambiental, i respecte a la igualtat entre dones i homes, que inspiren el Codi de Conducta dels principis ètics i de conducta regulats en els articles següents.

Els principis i les regles establerts en aquest capítol informaran la interpretació i l'aplicació del règim disciplinari dels empleats públics.

Article 53. Principis ètics.

1. Els empleats públics respectaran la Constitució i la resta de normes que integren l'ordenament jurídic.
2. La seva actuació perseguirà la satisfacció dels interessos generals dels ciutadans i es fonamentarà en consideracions objectives orientades cap a la imparcialitat i l'interès comú, al marge de qualsevol altre factor que expressi posicions personals, familiars, corporatives, clientelars o qualsevol unes altres que puguin topar amb aquest principi.
3. Ajustaran la seva actuació als principis de lleialtat i bona fe amb l'Administració en la qual presten els seus serveis, i amb els seus superiors, companys, subordinats i amb els ciutadans.

4. La seva conducta es basarà en el respecte dels drets fonamentals i llibertats públiques, evitant tota actuació que pugui produir discriminació alguna per raó de naixement, origen racial o ètnic, gènere, sexe, orientació sexual, religió o conviccions, opinió, discapacitat, edat o qualsevols altra condició o circumstància personal o social.
5. S'abstindran en aquells assumptes en els quals tinguin un interès personal, així com de tota activitat privada o interès que pugui suposar un risc de plantejar conflictes d'interessos amb el seu lloc de treball públic.
6. No contrauran obligacions econòmiques ni intervindran en operacions financeres, obligacions patrimonials o negocis jurídics amb persones o entitats quan pugui suposar un conflicte d'interessos amb les obligacions del seu lloc de treball públic.
7. No acceptaran cap tracte de favor o situació que impliqui privilegi o avantatge injustificat, per part de persones físiques o entitats privades.
8. Actuaran d'acord amb els principis d'eficàcia, economia i eficiència, i vigilaran la consecució de l'interès general i el compliment dels objectius de l'organització.
9. No influiran en l'agilitació o resolució de tràmit o procediment administratiu sense justa causa i, en cap cas, quan això comporti un privilegi en benefici dels titulars dels càrrecs públics o el seu entorn familiar i social immediat o quan suposi un menyscapte dels interessos de tercers.
10. Compliran amb diligència les tasques que els corresponguin o se'ls encomanin i, en el seu cas, resoldran dins de termini els procediments o els expedients de la seva competència.
11. Exerciran les seves atribucions segons el principi de dedicació al servei públic abstenint-se no solament de conductes contràries al mateix, sinó també de qualssevol unes altres que comprometin la neutralitat en l'exercici dels serveis públics.
12. Guardaran secret de les matèries classificades o unes altres la difusió de les quals estigui prohibida legalment, i mantindran la deguda discreció sobre aquells assumptes que coneguin per raó del seu càrrec, sense que puguin fer ús de la informació obtinguda per a benefici propi o de tercers, o en perjudici de l'interès públic.

Article 54. Principis de conducta.

1. Tractaran amb atenció i respecte als ciutadans, als seus superiors i als restants empleats públics.
2. L'acompliment de les tasques corresponents al seu lloc de treball es realitzarà de forma diligent i complint la jornada i l'horari establerts.
3. Obeiran les instruccions i les ordres professionals dels superiors, tret que constitueixin una infracció manifesta de l'ordenament jurídic, en aquest cas les posaran immediatament en coneixement dels òrgans d'inspecció procedents.
4. Informaran als ciutadans sobre aquelles matèries o assumptes que tinguin dret a conèixer, i facilitaran l'exercici dels seus drets i el compliment de les seves obligacions.

5. Administraran els recursos i els béns públics amb austeritat, i no utilitzaran aquests en profit propi o de persones reunides. Tindran, així mateix, el deure de vetllar per la seva conservació.
6. Es rebutjarà qualsevol regal, favor o servei en condicions avantatjoses que vagi més enllà dels usos habituals, socials i de cortesia, sense perjudici d'allò que s'ha fixat en el Codi Penal.
7. Garantiran la constància i la permanència dels documents per a la seva transmissió i lliurament als seus posteriors responsables.
8. Mantindran actualitzada la seva formació i la qualificació.
9. Observaran les normes sobre seguretat i salut laboral.
10. Posaran en coneixement dels seus superiors o dels òrgans competents les propostes que considerin adequades per millorar el desenvolupament de les funcions de la unitat en la qual estiguin destinats. A aquests efectes es podrà preveure la creació de la instància adequada competent per centralitzar la recepció de les propostes dels empleats públics o administrats que serveixin per millorar l'eficàcia en el servei.
11. Garantiran l'atenció al ciutadà en la llengua que ho sol·liciti sempre que sigui oficial al territori.

Amb independència d'allò que s'ha fixat en l'Estatut Bàsic de l'Empleat públic, les persones que exerceixin tasques de gestió, seguiment i/o control que participin en l'execució de les mesures del PRTR, prestaran especial atenció en el compliment del present Codi Ètic i de Conducta en els següents aspectes i fases del procediment de gestió de projectes finançats amb fons del MRR:

1. Es durà a terme el compliment rigorós de la legislació de la Unió, nacional i/o regional aplicable en la matèria de què es tracti, especialment en les matèries següents:

- Elegibilitat de les despeses.
- Contractació pública.
- Règims d'ajuda.
- Informació i publicitat.
- Medi ambient.
- Igualtat d'oportunitats i no discriminació.

2. Les persones emprades públiques relacionades amb la gestió, seguiment i control dels fons del MRR exerciran les seves funcions basant-se en la transparència, un principi que implica claredat i veracitat en el tractament i difusió de qualsevol informació o dades que es donin a conèixer, tant interna com externament.

Aquest principi obliga a respondre amb diligència a les demandes d'informació, tot això sense comprometre, de cap manera, la integritat d'aquella informació que pogués ser considerada sensible per raons d'interès públic.

3. Es tindrà especial cura a complir el principi de transparència:

- Quan es donin a conèixer i comuniquin els resultats de processos de concessió d'ajudes finançades pels fons del MRR.
- Durant el desenvolupament dels procediments de contractació.

4. El compliment del principi de transparència no anirà en detriment del correcte ús que el personal deu fer d'aquella informació considerada de caràcter confidencial, com poden ser dades personals o informació provinent d'empreses i altres organismes, havent d'abstenir-se d'utilitzar-la en benefici propi o de tercers, en pro de l'obtenció de qualsevol tracte de favor o en perjudici de l'interès públic.

5. Existirà conflicte d'interessos quan l'exercici imparcial i objectiu per part del personal empleat públic de les funcions relacionades amb els fons del MRR, es vegi compromès per raons familiars, afectives, d'afinitat política, d'interès econòmic o per qualsevol altre motiu, amb els beneficiaris de les actuacions cofinançades.

Un conflicte d'interessos sorgeix quan una o un empleat públic pot tenir l'oportunitat d'anteposar els seus interessos privats als seus deures professionals.

Es tindrà especial cura en què no es produeixin conflictes d'interessos en el personal empleat públic relacionat amb els procediments de “contractació” i “concessió d'ajudes públiques”, en operacions finançades per fons del MRR.

A) Contractació pública.

— En el cas que s'identifiqui un risc de conflicte d'interessos es procedirà a:

- Analitzar els fets amb la persona implicada per aclarir la situació.
- Excloure a la persona en qüestió del procediment de contractació.
- En el seu cas, cancel·lar el procediment.

— En el cas de què efectivament s'hagi produït un conflicte d'interessos, s'aplicarà la normativa legal en matèria de sancions.

B) Ajudes públiques.

— Els empleats públics que participin en els processos de selecció, concessió i control d'ajudes finançades amb fons del MRR, s'abstindran de participar en aquells assumptes en els quals tinguin un interès personal.

— En el cas de què efectivament es produeixi un conflicte d'interessos, s'aplicarà la normativa legal en matèria de sancions.

RESPONSABILITATS RESPECTE DEL CODI

Entendre i complir els principis del present Codi Ètic i de Conducta, és responsabilitat de totes les persones que duen a terme funcions de gestió, seguiment i/o control d'operacions finançades amb fons del MRR.

No obstant això, convé puntualitzar i concretar algunes responsabilitats específiques, segons els diferents perfils professionals.

Tot el personal.

Té l'obligació de:

- Llegir i complir el que es disposa en el Codi.
- Col·laborar en la seva difusió a l'entorn de treball, a col·laboradors, proveïdors, empreses d'assistència tècnica, beneficiaris d'ajudes o qualsevols altra persona que interactuï amb l'Ajuntament.

Les persones responsables de servei.

A més de les anteriors, tenen l'obligació de:

- Contribuir a solucionar possibles dubtes que es plantegin respecte al Codi.
- Servir d'exemple en el seu compliment.

Els òrgans directius.

- Promoure el coneixement del Codi per part de tot el personal, així com l'obligació de fomentar l'observança del Codi i de complir els seus preceptes.

Finançat per

Unió Europea
Fons Europeu
Next Generation

GOBIERNO
DE ESPAÑA

MINISTERIO
DE INDUSTRIA, COMERCIO
Y TURISMO

Plan de Recuperación,
Transformación
y Resiliencia

Next Generation
Catalunya

Generalitat
de Catalunya

Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència - Finançat per la Unió Europea – Next Generation EU

Annex V Banderes vermelles en la lluita contra el frau

Les banderes vermelles són senyals d'alarma, pistes o indicis de possible frau. L'existència d'una bandera vermella no implica necessàriament l'existència de frau, però sí indica que una determinada àrea d'activitat necessita atenció extra per descartar o confirmar un frau potencial.

Com a exemple d'aquestes banderes vermelles, es relacionen seguidament les més emprades, classificades per tipologia de pràctiques potencialment fraudulent.

Corrupció: suborns i comissions il·legals:

L'indicador més comú de suborns i comissions il·legals és el tracte favorable mancat d'explicació que un contractista rep d'un empleat contractant durant cert temps.

Altres indicadors d'alerta:

- Existeix una relació social estreta entre un empleat contractant i un prestador de serveis o proveïdor;
- el patrimoni de l'empleat contractant augmenta inexplicable o sobtadament;
- l'empleat contractant té un negoci extern encobert;
- el contractista té fama en el sector de pagar comissions il·legals;
- es produeixen canvis indocumentats o freqüents en els contractes que augmenten el valor d'aquests;
- l'empleat contractant rehusa la promoció a un lloc de treball no relacionat amb la contractació pública;
- l'empleat contractant no presenta o empena una declaració de conflicte d'interessos.

Plecs rectors del procediment esbiaixats a favor d'un licitador:

- Presentació d'una única oferta o nombre anormalment baix de proposicions optant a la licitació.
- extraordinària similitud entre els plecs rectors del procediment i els productes o els serveis del contractista guanyador;
- queixes d'altres oferents
- plecs amb prescripcions més restrictives o més generals que les aprovades en procediments previs similars;
- plecs amb clàusules inusuals o poc raonables;
- el poder adjudicador defineix un producte d'una marca concreta en lloc d'un producte genèric.

Licitacions col·lusòries:

- L'oferta guanyadora és massa alta en comparació dels costos previstos, amb les llistes de preus públiques, amb obres o serveis similars o mitjanes de la indústria, o amb preus de referència del mercat;

- tots els licitadors ofereixen preus alts de forma continuada;
- els preus de les ofertes baixen bruscament quan nous licitadors participen en el procediment;
- els adjudicataris es reparteixen/alternen per regió, tipus de treball, tipus d'obra;
- l'adjudicatari subcontracta als licitadors perdedors;
- patrons d'ofertes inusuals (per exemple, les ofertes tenen percentatges exactes de rebaixa, l'oferta guanyadora està just sota el llindar de preus acceptables, s'ofereix exactament al pressupost del contracte, els preus de les ofertes són massa alts, massa pròxims, molt diferents, nombres rodons, incomplets, etc.);

Conflicte d'interessos:

- Favoritisme inexplicable o inusual d'un contractista o venedor en particular;
- acceptació contínua d'alts preus i treball de baixa qualitat, etc.;
- empleat encarregat de contractació no presenta declaració de conflicte d'interès o ho fa de forma incompleta;
- empleat encarregat de contractació declina ascens a una posició en la qual deixa de tenir a veure amb adquisicions;
- empleat encarregat de contractació sembla fer negocis propis pel seu costat;
- socialització entre un empleat encarregat de contractació i un proveïdor de serveis o productes;
- augment inexplicable o sobtat de la riquesa o nivell de vida de l'empleat encarregat de contractació;

Falsificació de documents:

a) En el format dels documents:

- Factures sense logotip de la societat;
- xifres esborrades o ratllades;
- imports manuscrits;
- signatures idèntiques en diferents documents.

b) En el contingut dels documents:

- Dates, imports, notes, etc. Inusuals;
- càlculs incorrectes;
- manca d'elements obligatoris en una factura;
- absència de nombres de sèrie en les factures;
- descripció de béns i serveis d'una forma vaga.

c) Circumstàncies inusuals:

- Nombre inusual de pagaments a un beneficiari;
- retards inusuals en el lliurament d'informació;
- les dades contingudes en un document, difereixen visualment d'un document similar expedit per aquest organisme.

d) Incoherència entre la documentació/informació disponible:

- Entre dates de factures i el seu nombre;
- factures no registrades en comptabilitat;
- l'activitat d'una entitat no concorda amb els béns o serveis facturats.

Manipulació de les ofertes presentades:

- Queixes dels oferents;
- falta de control i inadequats procediments de licitació;
- indicis de canvis en les ofertes després de la recepció;
- ofertes excloses per errors;
- licitador capacitat descartat per raons dubtoses;
- el procediment no es declara desert i torna a convocar-se malgrat que es van rebre menys ofertes que el nombre mínim requerit.

Fraccionament de la despesa:

- S'aprecien dues o més adquisicions amb similar objecte efectuades a idèntic adjudicatari per sota dels límits admesos per a la utilització de procediments d'adjudicació directa o dels llindars de publicitat o que exigirien procediments amb majors garanties de concurrència;
- separació injustificada de les compres, per exemple, contractes separats per a mà d'obra i materials, estant tots dos per sota dels llindars de licitació oberta;
- compres seqüencials just per sota de llindars d'obligació de publicitat de les licitacions.